

Saksfremlegg

Interpellasjon – Kommunestyret 10.09.24 – Interpellasjon om innkrevingen av bompenger på E6 Sjøberg/Hofstad – Marius Krogstad Aune (H)

Sakens gang:

Utvalgssaknr: Møtedato: Utvalgets navn:
10.09.2024 Kommunestyret

Interpellasjon om innkrevingen av bompenger på E6 Sjøberg/Hofstad

Nye Veier skal bygge ny E6 fra Ulsberg til Melhus, og første delstrekning – fra Kvål til Melhus – åpnet sommeren 2022. Ny E6 er viktig av hensyn til trafiksikkerhet, fremkommelighet og videre utvikling i tettstedene langs veien. Ny vei er avgjørende for at folk og varer skal komme trygt og raskt frem, samtidig som den åpner nye muligheter, og er derfor positivt å få på plass.

Utbyggingen av E6 Ulsberg–Melhus delfinansieres av bompenger, og samtidig som strekningen E6 Kvål–Melhus ble ferdigstilt ble det oppstart av bompengeneinnkreving på strekningen, med bomstasjoner som nå deler kommunen i to, hvor innbyggere fra Kvål og sørover i kommunen må betale store beløp i bompenger for å reise til kommunesenteret med servicefunksjoner og tilbud. Samtidig er videre utbygging av E6 gjennom Melhus kommune i det blå.

Detaljer for bompengeprognet ligger i Prop. 82 S (2018-2019), «Finansiering og utbygging av E6 på strekningen Ulsberg - Melhus i kommunene Rennebu, Midtre Gauldal og Melhus i Trøndelag», fremmet fra Samferdselsdepartementet 5. april 2019 og vedtatt i Stortinget 19. juni 2019. I forkant av dette var det gjennomført lokalpolitisk behandling av forslag til bompengefinansiering, basert på et notat fra Nye Veier om forslag til delfinansiering med bompenger, i alle kommunene, herunder Melhus formannskap 9. mai 2017, og fellesnemnda, på vegne av Trøndelag fylkeskommune, i fylkestinget 15. juni 2017.

I Prop. 82 S (2018-2019) er det blant annet listet opp at aktuelle delstrekninger som berører Melhus kommune bygges ut slik:

- Kvål – Melhus S: 2019–2020. Start innkreving i bom på Hofstad i 2021
- Gyllan – Kvål: 2022–2026. Start innkreving i bom Røskaft i 2027
- Korporalsbrua – Gyllan: 2027–2030. Start innkreving bom Håggå i 2031

Første strekning ble ferdigstilt i 2022, mens det for andre og tredje strekning nå ikke eksisterer noe estimat på byggetidspunkt. Behovet for ny vei er prekært og rask oppstart viktig, men det nærmeste man har fått av estimat er at det blir tidligst etter 2030 og sannsynligvis nærmere 2035. Dermed er forutsetningene forandret fundamentalt fra lokalpolitisk behandling i 2017 og fra vedtaket som ble fattet i Stortinget i 2019.

I proposisjonen står det at «Det er lagt til grunn bompengeneinnkreving i 15 år i hvert bomsnitt. I finansieringsberegningene er det lagt til grunn etterskuddsvis bompengeneinnkreving i perioden 2021–2045.» Det står også at det legges opp til «sekvensiell utbygging av delstrekninger hvor en eller flere bommer igangsettes når delstrekningen er ferdig utbygd». Samtidig oppgis det også at «[i]nntektene som bommene generer vil betjene den felles gjelden som bompengeselskapet har for å finansiere den helhetlige utbyggingen.» Videre at «[i] denne proposisjonen legger selskapet opp til at utbygging av første delstrekning, Kvål – Melhus sentrum, finansieres med bompenger. Utbygging av resterende delstrekninger vil være finansiert med en fordeling av stat og bom slik at bompengandelen totalt for hele strekningen vil bli 37,8 pst.»

Dette må forstås slik at trafikanter i bomstasjonene ved Hofstad/Søberg skal betale en uforholdsmessig høy andel bompenger sammenlignet med resterende delstrekninger. Dette er urimelig og må endres, særlig når det ikke foregår videre bygging på tilhørende strekning sørover.

En i praksis langt høyere bompengandelen enn øvrige delstrekninger vil da finansiere lavere bompengandelen på øvrige delstrekninger, uten at man heller vet noe sikkert om når, og sågar om, neste strekning (Gyllan–Kvål) blir bygd, hva slags utbygging det blir og hva totalkostnaden til slutt blir. Om bomstasjonene ved Hofstad/Søberg til sammen tar inn bompenger som overstiger de faktiske kostnadene til strekningen E6 Kvål–Melhus, vil det også bli forskuddsvis finansiering av andre strekninger.

Dette må endres. Innbyggerne i Melhus kommune kan ikke betale en uforholdsmessig stor andel av utgiftene til ny E6, inkludert strekninger utenfor egen kommune.

Belastningen på den enkelte må samtidig reduseres. Derfor må det parallelt jobbes videre for å få på plass tiltak som timesregel og passeringstak for å redusere den skjeve belastningen eksisterende og framtidige bomstasjoner har på Melhus kommunes innbyggere.

Spørsmål:

- Er ordfører enig i at bompengennekningen for strekningen E6 Kvål–Melhus nå framstår klart urimelig? Hva har ordfører i så fall gjort og tenkt å gjøre for å få endret på dette?

Forslag til vedtak:

- Melhus kommunestyre krever at innkrevningen i bomstasjonene E6 Søberg og FV6612 Hofstad stanses senest når strekningen E6 Kvål–Melhus er ferdig nedbetalt etter nøkkelen for samlet bompengandelen for strekningen E6 Ulsberg–Melhus (37,8 prosent). Ordfører må umiddelbart gå i dialog med nødvendige parter for å få dette til, som Vegamot, Nye Veier, Statens vegvesen/Vegdirektoratet, Trøndelag fylkeskommune, Samferdselsdepartementet og Stortinget.

Vedlegg

- 1 Interpellasjon om innkrevningen av bompenger på E6 Hofstad